Човешкото в дигиталния свят

Философски и правни измерения – авторство, съзнание, GDPR и дигитални права. Предразсъдъците в алгоритмите като системен проблем.

преподаваме.bg | Yettel.

8 - 12 клас

Кое е истинско и кое ИИ-генерирано?

Ръце

Ръцете на баща ми миришат на
масло и земя,
на нещо, което аз не мога да назова,
но знам отдавна – беше лято,
и той мълчеше, и аз мълчах,
и между нас лежеше нещо тежко
като хляб.

Всичко

Имаш младост и хубост.
Цялата си една усмивка.
Даже дърветата те харесват
и те прегръщат със сенките си.
Рамото ти изгрява
като новолуние.
После – като пълнолуние.

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси
за учители и директори

преподаваме.bg

Преди да стигнем до отговора, имам по-важен въпрос:

Ако не можете да различите, има ли значение?

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

Днес ще си говорим за човешкото в свят, в който можем да създадем почти всичко с ИИ

преподаваме.bg

3 понятия, които да имаме предвид:

Авторство

Традиционно включва три елемента: намерение, творческо усилие и оригиналност. ИИ произвежда текст – но има ли намерение? Полага ли усилие? Или само комбинира?

Антропоморфизация

Склонността да приписваме човешки качества на нечовешки неща. Когато казвате “ИИ иска”, “ИИ чувства”, “ИИ се опитва” – правите точно това. Не е грешно – но е важно да го осъзнавате.

Процес срещу продукт

Дали само крайната творба е важна, или и пътят до нея? Ако усилието, опитът и търсенето на автора са част от стойността на произведението – може ли ИИ, който не полага усилие и не търси, да създаде нещо със стойност?

преподаваме.bg

Дебат:

Може ли ИИ да бъде творец?

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси
за учители и директори

преподаваме.bg

Този път дебатът ще бъде по **лично убеждение.**

- Разгледайте следващите аргументи за двете страни в дебата.
- Решете коя позиция искате да защитавате.

- **2 минути**

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

АРГУМЕНТИ „ДА – ИИ може да бъде творец"

- ИИ произвежда текстове, изображения и музика, които хората намират за красиви и значими. Ако въздействието е реално – дали процесът има значение?
- Творчеството винаги е използвало инструменти – перото, четката, камерата. ИИ е поредният инструмент.
- Много „човешки" творби са повлияни от предишни творби – и ние не ги смятаме за по-малко оригинални.
- Ако не можете да различите ИИ текст от човешки – критерият за „истинско творчество" може да е произволен.
- Авторството може да е в промпта – в намерението на човека, задал въпроса.

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси
за учители и директори

АРГУМЕНТИ „НЕ – ИИ не може да бъде творец"

- Творчеството изисква намерение – желание да кажеш нещо конкретно. ИИ предсказва следващата дума, не иска да каже нещо.
- Истинското изкуство произлиза от преживяването – болка, радост, загуба, любов. ИИ не преживява нищо.
- Оригиналността изисква нещо ново – ИИ комбинира съществуващото. Колкото и сложна да е комбинацията, тя не е създаване.
- Стойността на изкуството е свързана с автора – знанието, че Ван Гог е рисувал с болка, е част от преживяването на картината.
- Ако ИИ е „творец" – тогава пералнята, която „създава" чисти дрехи, е също творец.

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси
за учители и директори

преподаваме.bg

Инструкция:

- Разпределяме двата отбора в зависимост от позициите им.
- Говорите от лично убеждение – не от картата. Картата е само отправна точка.
- Правилата са три: говорите до 1 минута, атакувате аргумента – не човека, и може да промените мнението си, ако нещо ви е убедило.

преподаваме.bg

Промени ли се мнението ви от началото до сега?

Защо?

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

Отговорът, който чакахте от началото на часа - кое стихотворение е написано от човек

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

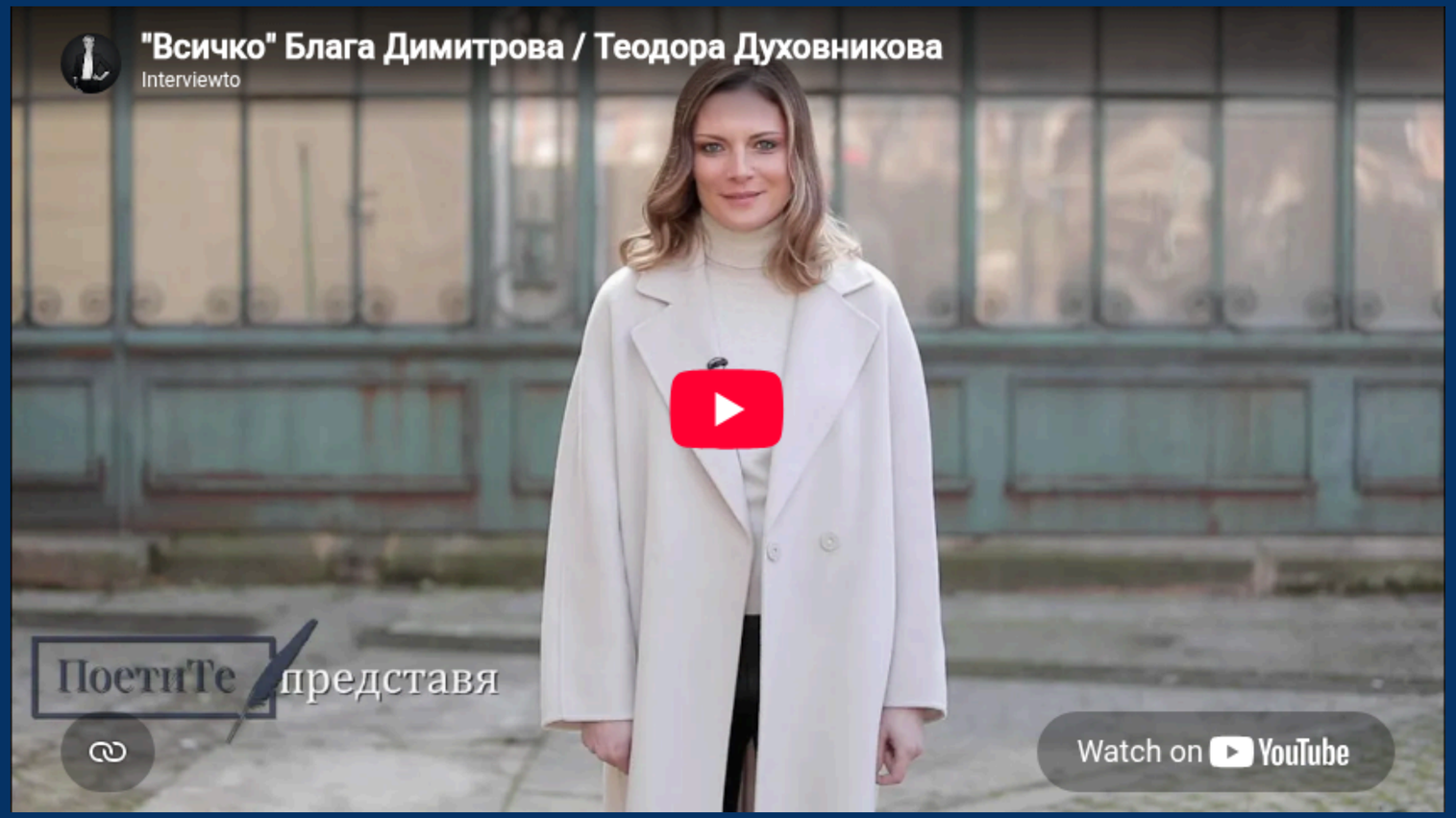

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

Промени ли се нещо за Вас, след като разбрахте?

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

Ако Поема А ви е харесала – тя не стана по-лоша след като разбрахте, че е ИИ-генерирана. Емоцията, която сте почувствали, е реална.

Но Блага Димитрова е преживяла нещо.
Избрала е тези думи с намерение. Искала е да каже точно това.

Дали това прави двата текста различни по стойност – или само различни по произход?

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

Задача:

Разговор с ИИ

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

Може да изберете по кой от двата работни листа да работите:

1 - Разговор с ИИ за човешкото
2 - Работа с реални казуси, в които ИИ е взел решение

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

Инструкция:

- Прочетете насоките и инструкциите в работния лист.
- Имате 15 минути за основната задача и 5 минути за обобщение на представянето.
- Едно правило: не търсете верния отговор.

- Търсете честния отговор.

преподаваме.bg

Споделяме по 1 изречение от всяка група

Не преразказвате работния лист, а най-важното нещо, което открихте.

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

Ако ИИ не разбира, не чувства и не носи отговорност – какво означава това за нас, които го използваме?

преподаваме.bg

Есе/проект:

Какво означава да бъдеш човек в ерата на ИИ?

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

Инструкция:

- Всяка група стигна до едно изречение. Сега го превръщате в позиция. Дали ще напишете есе, стихотворение, писмо, сценарий - изборът е ваш. Може да работите индивидуално или в група.
- Започнете от находката, която групата ви откри в предишната задача и вижте накъде ще ви отведе.
- 20 минути за работа.

преподаваме.bg

Изберете въпрос, който ще ви помогне да развиете идеята си:

„Ако ИИ може да пише, твори и взима решения – какво остава уникално човешко?"

„Кое от нещата, открити в тези два часа, промени начина ви на мислене – и защо?"

„Ако трябваше да кажете на ИИ едно нещо, което не може да разбере – какво би било то?"

преподаваме.bg

Запишете:

Въпрос, на който урокът не ви е дал отговор, но ви е накарал да се замислите.

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

преподаваме.bg

ИИ може да произведе думите. Но няма причина да ги каже.

Може би именно това е човешкото – не продуктът, а намерението. Не текстът, а причината да го напишеш.

Най-голямата платформа с практични и качествени обучения и ресурси за учители и директори

Благодаря!